

Nr 546.

Av herrar **Utbult** och **Johansson** i Öckerö, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 235, angående anslag till landsfiskalerna m. fl.*

I Kungl Maj:ts proposition nr 235 har föreslagits sammanslagning av Askims och Hisings landsfiskalsdistrikt, vilket står i överensstämmelse med utredningsmannen landsfogden Mårten Stiernströms av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län tillstyrkta förslag. Däremot har Kungl. Maj:t, med frångående av utredningsmannens av länsstyrelsen biträdda hemställan om anställande av två landsfiskaler, av vilka den ene skulle vara åklagare och polischef samt den andre utmätningsman, föreslagit en organisation med en landsfiskal och två landsfiskalsassistenter, av vilka den ene skulle erhålla förordnande att på eget ansvar handlägga utmätningsärenden. Denna organisation måste emellertid, såsom av det följande torde framgå, ur flera synpunkter anses vara otillfredsställande.

Utredningsmannen har framhållit, att med hans förslag en önskvärd koncentration i arbetet skulle ernås för de båda landsfiskalerna. Såväl brottmålsärendenas och polisgöromålens som utmätningsgöromålens antal skulle bli av stor omfattning, varför genom förslaget en splittring för de båda landsfiskalerna mellan olika arbetsuppgifter skulle undvikas. Särskilt skulle åklagaren-polischefen få tillfälle att på ett helt annat sätt ägna sig åt polisuppgifterna inom distriktets skärgårdsdelar.

Av propositionen framgår det beräknade antalet ärenden av olika slag i det sammanslagna distriktet. Särskilt är att märka antalet brottmål och åtal, vilket antal i det närmaste uppgår till antalet brottmål och åtal i Solna distrikt och betydligt överstiger siffrorna för Tumba och Tunhems distrikt, i vilka tre distrikt föreslagits en organisation med två landsfiskaler. Härtill kommer emellertid, att det föreslagna Hisings distrikt erbjuder särskilda svårigheter, som ej äga motsvarigheter i nyssnämnda distrikt, i det att det föreslagna nya Hisings distrikt även omfattar en betydande skärgård, nämligen Göteborgs såväl södra som norra skärgård samt staden Marstrand. Södra skärgården omfattar bland annat öarna Styrsö, Asperö, Brännö, Köpstadsö, Donsö och Vrångö samt fyra municipalsamhällen samt norra skärgården bl. a. öarna Öckerö, Hönö, Björkö och Hälsö samt fyra municipalsamhällen. Som bekant är Göteborgs skärgård, särskilt under sommartiden, mycket besökt av sommargäster, seglare, badande och campande personer. Förhållandena äro, såsom utredningsmannen framhållit, på grund av dessa omständigheter i viss mån annorlunda betingade än i andra distrikt. På åtskilliga håll i skär-

gården förekomma nöjeställningar, vilka ofta såsom nära nog oundviklig konsekvens draga med sig uppträden och förseelser av olika slag.

Förrättningar, som företagas i ett skärgårdsdistrikt, kräva givetvis avsevärt mycket längre tid än i ett landdistrikt. En blick på kartan visar, vilka avstånd som skola tillryggaläggas då förrättning skall äga rum å någon av öarna. Kommunikationerna äro mindre tillfredsställande i det turerna äro få. Såsom exempel kan nämnas att under nu rådande förhållanden en resa till Marstrand i gynnsammaste fall kräver sju timmar och, då förrättning är av något längre varaktighet, över tolv timmar. Härtill kommer, att ångbåtsförbindelser mellan södra och norra skärgården saknas; förrättning i den förre kan sålunda i regel ej kombineras med förrättning i den senare.

Åklagargöromålen torde i det sammanslagna distriktet bliva av betydande omfattning. Särskilt under rådande kristid har antalet grova brott inom nuvarande Hisings distrikt varit avsevärt och krävt ett synnerligen omfattande utredningsarbete från åklagarens sida och ett flertal extra rannsakingar vid häradsrätten. Antalet ordinarie rättegångsdagar, då distriktets åklagare skall uppvakta, uppgår till icke mindre än fyra i månaden, vartill komma sex rättegångsdagar årligen vid tremansting i Marstrand med därav föranledda tidsödande resor. Enligt vad vi inhämtat hyser domhavanden i domsagan farhågor för att arbetsbördan för landsfiskalen i fråga om polis- och åklagargöromålen i det sammanslagna distriktet skall bliva honom övermäktig, om han icke helt befrias från utmättningsärenden. Detta torde icke kunna ske på annat sätt än genom det av länsstyrelsen framlagda förslaget, att två landsfiskalstjänster inrättas, ty även om en av de i propositionen föreslagna assistenterna skulle ha det närmaste ansvaret för restindrivningen och utmättningsärendena, blir landsfiskalen icke befriad från allt ansvar för denna del av tjänsten. I detta sammanhang kan även hänvisas till vad å sidan 37 i propositionen anförts om olägenheterna av de ständiga bytena på assistentposterna. Det kan även ifrågasättas, om det är lämpligt att låta en landsfiskalsassistent tjänstgöra såsom utmättningsman i så stor utsträckning, som nu föreslagits, särskilt då göromålen äro så omfattande som av propositionen framgår. Den i denna föreslagna anordningen innebär varken för polis- och åklagarväsendet eller för utmättningsärendena en lösning, som kan anses tillfredsställande.

I detta sammanhang bör även framhållas den betydande arbetsbörda, som lär komma att åvila landsfiskalen såsom civilförsvarschef i detta ur försvarsynpunkt synnerligen utsatta och med hänsyn till skärgårdsförhållandena svårskötta distrikt.

Departementschefen har såsom ett skäl mot den av länsstyrelsen föreslagna anordningen åberopat den ifrågasatta inkorporeringen med Göteborgs stad av vissa delar av Hisings distrikt. Med detta uttalande torde avses Backa socken, varom underhandlingar pågå. Härmed sammanhänger frågan om

införlivning av viss del av Säve socken, en fråga varom mycket delade meningar torde råda. Då förslag i sistnämnda hänseende ej föreligger samt kammarkollegium ännu ej torde hava yttrat sig i ärendet, förefaller det mycket osannolikt, att införlivning kan komma till stånd förrän tidigast den 1 januari 1947.

Departementschefen har vidare framhållit, att arbetsbesparing kan förväntas genom omläggning av uppbördssystemet och restindrivningen och åberopar även denna omständighet till stöd för en organisation med endast en landsfiskal. Det torde emellertid vara i hög grad ovisst, när denna reform kan bli genomförd, varför detta argument icke lär böra tillerkännas avgörande betydelse.

Vidare må framhållas följande. Genom kungörelse den 30 juni 1943 (nr 610) har Kungl. Maj:t föreskrivit, att Mölndals landsfiskalsdistrikt skall omfatta Kållereds socken samt staden Mölndal, varvid emellertid anmärkts, att stadsfiskalstjänsten i Mölndal tillsvidare behålles. Nuvarande stadsfiskalen i Mölndal blir emellertid pensionsmässig i augusti 1947. Därest Hisings distrikt organiseras med två landsfiskaler och härtill utses de båda nuvarande landsfiskalerna i Askims respektive Hisings distrikt, kan, därest det skulle mot förmodan befinnas, att arbetsbördan i det sammanslagna Hisings distrikt skulle bli avsevärt minskad till följd av ovannämnda införlivning och eventuellt andra omständigheter, en av de båda landsfiskalerna överflyttas till Mölndals distrikt.

Anmärkas må, att den ej tillsatta landsfiskalstjänsten i Mölndals distrikt är upptagen i lönegrad A 23, varför någon svårighet ur lönesynpunkt vid en överflyttning av en av de nuvarande landsfiskalerna i Askims eller Hisings distrikt, vilka äro placerade i respektive A 24 och A 23, icke kommer att förefinnas. Eftersom, därest länsstyrelsens förslag vinner bifall, ingen ny landsfiskal behöver utnännas och en av dem kan, under ovan angiven förutsättning, inom en nära framtid överflyttas till en likvärdig befattning inom Mölndals distrikt, lär skäl saknas för att låta organisationen inom det sammanslagna Hisings distrikt tills vidare erhålla den ur olika synpunkter otillfredsställande utformning, som i propositionen föreslagits.

På grund av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta den ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att organisationen i Hisings distrikt skall bestå av två landsfiskaler och en landsfiskalsassistent på sätt länsstyrelsen föreslagit.

Stockholm den 4 april 1945.

Birger Utbult.

Erik Johansson,
Öckerö.